

УДК 352(477)+061.1ЄС

ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ДЕЛЕГУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ОРГАНАМ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ-ЧЛЕНАХ ЄС

А. О. НОВАК,*аспірант кафедри державного будівництва,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
м. Харків*

Розглянуто окремі аспекти взаємодії органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в контексті європейського й українського досвіду. Проаналізовано механізм організації, виконання та контролю повноважень органів державної влади делегованих органам місцевого самоврядування в країнах-членах ЄС. Розроблено пропозиції щодо впровадження кращих практик у сферу муніципального будівництва в Україні.

Ключові слова: делеговані повноваження, органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, порівняльно-правовий аналіз, повноваження в країнах-членах ЄС.

Метод порівняльного правознавства, вивчення досвіду державного та муніципального будівництва інших країн мають велике значення для вдосконалення правового регулювання та практики територіальної організації публічної влади, особливо за умов започаткованої в Україні муніципальної реформи. Щоб знайти правильні механізми вирішення проблем, пов'язаних з наданням державних повноважень органам місцевого самоврядування в нашій державі, доцільно познайомитися з розв'язанням аналогічних питань в інших державах. При цьому слід враховувати, що кожна країна має свої особливості, й механічне запозичення чужого досвіду не є позитивним. Російський вчений І. Ільїн писав: «Кожен народ і кожна країна є живими особистостями зі своїми індивідуальними даними, зі своєю неповторною історією, душею та природою. Кожному народу надається своя, індивідуальна державна форма і конституція, яка відповідає тільки йому. Немає однакових народів і не повинно бути єдиних форм та конституцій. Сліпе запозичення і наслідування є безглуздом,

небезпечним і згубним...» [11].

Окремі аспекти взаємодії державних і самоврядних органів, проблеми делегування державних повноважень місцевим органам влади в контексті світового та українського досвіду знайшли відбиття в наукових розробках О. В. Батанова, В. І. Борденюка, Ю. В. Делії, А. Р. Крусян та ін.

Мета статті – проаналізувати досвід країн-членів ЄС щодо підстав та порядку делегування органам місцевого самоврядування окремих повноважень органів державної влади, організації їх виконання та контролю здійснення, розробка пропозицій щодо впровадження кращих практик у сферу муніципального будівництва в Україні.

У політико-правовій практиці європейських країн застосовуються різні способи взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування, специфіка яких зумовлюється в першу чергу тією чи іншою системою місцевого самоврядування. Зазвичай у сучасних державах виділяють дві основні системи – англосаксонську та континентальну.

Англосаксонська система притаманна Великобританії, а континентальна поширена в країнах-членах Європейського Союзу – Франції, Німеччині, Італії, Іспанії та ін. Вона заснована на безпосередньому державному управлінні на місцях і місцевому управлінні. Представники держави в адміністративно-територіальних одиницях мають певне коло власних функцій і повноважень, у тому числі й повноваження щодо взаємодії з органами місцевого самоврядування як контрольного, так і координаційного характеру [18, с. 42-43].

Розширення повноважень органів місцевого самоврядування сприяє зменшенню концентрації влади в руках державних органів, але в країнах Європи все одно за центром зберігаються вагомі позиції на місцях. У практиці організації місцевого управління це простежується таким чином: в адміністративно-територіальних одиницях поряд з органами місцевого самоврядування існують державні представники або органи, які уповноважені контролювати діяльність місцевої влади; паралельно із самоврядними адміністраціями на їхній території є підрозділи центральних міністерств, які

здійснюють галузеве управління; при вчиненні неправомірних дій або прийнятті неправомірних рішень до органів місцевої влади можуть застосовуватись заходи адміністративного примусу; спрямованість політики на уніфікацію органів місцевого самоуправління та статусу місцевих співтовариств на всій території держав [9].

У більшості країн ЄС держава самостійно встановлює мінімум витрат, кількість населення, що пов'язані зі здійсненням того чи іншого повноваження. У жодній країні Європи розмежування компетенції місцевого самоврядування та держави не є результатом заздалегідь продуманого механізму [14, с. 89].

Законодавство європейських країн передбачає максимальне розмежування предметів відання органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Місцеві органи державного управління, назви яких варіюються залежно від країни, мають повноваження переважно в рамках тих питань, які належать саме до сфери компетенції держави. Вони знаходяться в підпорядкуванні головного органу виконавчої влади (уряду) або міністерств (наприклад, Міністерства внутрішніх справ). Найчастіше суміщення функцій органу держави та виконавчого органу місцевого самоврядування в країнах ЄС характерне саме для органів місцевого самоврядування. Наприклад, в Угорщині уряд може покласти на бургомістра, як посадову особу місцевого самоврядування, секретаря або керівника апарату муніципального представницького органу функції глави адміністрації на місцевому рівні.

Континентальна система місцевого самоврядування найбільш виразно вибудована у Франції, де під час реформи системи управління для кожного територіального рівня влади було визначено власний обсяг повноважень. Проте донедавна система влади Франції характеризувалася найбільшим ступенем централізації серед більшості демократичних країн Європи. І саме цю найбільш централізовану модель місцевого самоврядування й запозичила Україна [10, с. 39].

Правове регулювання компетенції місцевих органів муніципальної влади здійснюється за принципом загальної компетенції чи «негативного» регулювання. Відповідно до нього органи місцевого самоврядування вправі

здійснювати дії, які прямо не заборонені законом і не закріплені за будь-якими іншими органами влади, тобто володіють загальною компетенцією вирішувати питання місцевого значення у межах закону. Так, згідно з ч. 2 ст. 140 Конституції Чеської Республіки 1922 р. представницькі органи громад приймають рішення з питань самоврядування, оскільки вони законом не віднесені до відання вищої територіальної самоврядної одиниці. В Конституції ФРН, зокрема, зазначено, що громадам повинно бути надано право регулювати в межах закону під власну відповідальність усі справи місцевого співтовариства. Проте у більш розгорнутому вигляді цей принцип закріплений у конституціях земель Німеччини [5, с. 105].

У найбільш загальному вигляді принцип «негативного» регулювання повноважень зафіксований у ст. 4 Європейської хартії місцевого самоврядування, де зазначається, що органи місцевого самоврядування в межах закону мають повне право вільно вирішувати будь-яке питання, яке не вилучене зі сфери їхньої компетенції і вирішення якого не доручено жодному іншому органу [2].

Норми національного законодавства України вступають у суперечність з вищевказаним положенням. Так, в ч. 2 ст. 19 Конституції України зазначається, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України [1]. Тому, з одного боку, діє засада негативного регулювання повноважень органів місцевого самоврядування, передбачена Європейською хартією місцевого самоврядування, а з іншого – конституційний принцип, згідно з яким органи місцевого самоврядування та їх посадові особи зобов'язані вчиняти лише ті дії, які прямо передбачені законом.

Необхідність покладення окремих державних повноважень на органи місцевого самоврядування була здавна усвідомлена законодавцями європейських держав. Як наслідок – законодавство низки іноземних держав розрізняє обов'язкові, доручені (делеговані) та факультативні (власні) повноваження місцевих органів влади [21, с. 111].

Передача тих чи інших державних повноважень органам місцевого самоврядування дозволяє уникнути низки досить істотних проблем, розв'язання яких сприяє: а) можливості уникнути зайвої концентрації влади на центральному рівні, перевантаження центрального уряду місцевими справами; б) забезпеченню участі населення у здійсненні владних повноважень, у політичному процесі; в) зближенню держави з громадянським суспільством; г) здійсненню раціоналізації та оптимізації муніципального управління в цілому та ін. [17, с. 29].

Делегування повноважень відбувається, як правило, від місцевих органів державного управління представницьким органам місцевого самоврядування (а також між органами місцевого самоврядування), але не навпаки. Така практика делегування повноважень (зокрема, пов'язаних із виконанням державних функцій) найбільш поширена в Естонії, Федеративній Республіці Німеччині, Литві, Чехії. Аналіз же вітчизняного законодавства показує, що виконання делегованих повноважень покладається на виконавчі органи місцевого самоврядування, які здійснюють значний обсяг як делегованих, так і власних повноважень згідно зі статтями 27–40 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [3]. Відповідно місцеві голови як вищі посадові особи територіальних громад та представницькі органи місцевого самоврядування державними делегованими повноваженнями не наділяються.

В європейських країнах не використовується організаційна модель, коли на місцевий орган виконавчої влади покладаються функції виконавчого органу місцевого самоврядування та здійснюється делегування повноважень від представницьких органів місцевого самоврядування органам державної влади. Відсутній також й інститут висловлення недовіри керівнику місцевого органу державного управління з боку органу місцевого самоврядування. У Нідерландах мери міст формально призначаються Королевою за поданням муніципальної ради, але Королева зазвичай не відхиляє запропонованих кандидатур. Водночас місцеві державні органи у деяких випадках можуть впливати на призначення окремих керівників місцевих служб (Польща).

Одну з найважливіших засад інституту делегування повноважень у країнах ЄС становить принцип субсидіарності. М. В. Глигич-Золотарева зазначає: «Ніколи не доручайте виконання крупній одиниці того, що може бути зроблено меншою» [8]. Це точне вираження змісту даного принципу: найширше коло повноважень має здійснюватися саме тими властями, які найбільш наближені до пересічних громадян і здатні реалізовувати такі повноваження ефективно. Адже населенню простіше контролювати нижні поверхи влади, аніж верхні, власне як і саме таким, найбільш наближеним до них органам, доводити інформацію про свої потреби, одержувати різноманітні публічні послуги. Місцеве самоврядування має здійснюватися на всіх рівнях територіальної організації влади, а державна влада – функціонально доповнювати його роль щодо вирішення питань життєзабезпечення місцевих співтовариств. Делегування повноважень використовується як інструмент якісного вирішення таких питань відповідно до принципу субсидіарності. У даному випадку питання можливості й доцільності делегування державних повноважень місцевим органам влади не є основним, а більш важливими вбачаються питання про сутнісні характеристики вимог, що пред'являються до порядку такого делегування.

Доручені (делеговані) повноваження місцевих органів більшості країн-членів ЄС передаються на підставі спеціальних законів з можливим укладенням додаткових угод [17, с. 30]. У Німеччині, наприклад, у компетенції органів місцевого самоврядування відповідно до традиційного комунального права розрізняють завдання самостійні, які походять із самоврядування громад (власні завдання), і доручені, до яких зазвичай відносять функції, покладені законодавчими актами земель [19, с. 59].

У зарубіжному законодавстві є приклади укладення договорів про передачу матеріальних і фінансових ресурсів для здійснення повноважень, переданих за законом. Прикладом є Закон Французької Республіки «Про розподіл повноважень між комунами, департаментами, регіонами й державою» від 07.01.1983 р. № 83-8, який визначає порядок (у тому числі договірний) передачі вказаних повноважень [20].

У системі органів публічної влади в нашій державі делегування повноважень може мати місце в тому випадку, якщо така можливість прямо передбачена на законодавчому рівні. Основними нормативно-правовими актами, що регулюють питання делегування повноважень в Україні, є Конституція України та закони України «Про місцеве самоврядування в Україні» й «Про місцеві державні адміністрації». Для того, щоб на практиці не виникало питань щодо порядку делегування відповідних повноважень, щоб не обмежувалось волевиявлення первинного суб'єкта місцевого самоврядування, необхідно на законодавчому рівні закріпити положення, згідно з яким повноваження можуть бути делеговані не за законом, а виключно на основі відповідного акта місцевого органу влади (наприклад, рішення відповідного органу про делегування повноважень) із зазначенням переліку повноважень, які делегуються. Необхідним також є прийняти окремий закон про делегування повноважень органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, який би визначив загальні підстави та вимоги щодо делегування.

Виконання органами місцевого самоврядування покладених державних повноважень пов'язано зі значними витратами. Тому може виникнути загроза фінансовій самостійності, порушенню відносної комунальної автономії, що тягнучиме неможливість виконання власних, самоврядних функцій. Для запобігання цим та іншим несприятливим наслідкам у законодавстві європейських країн, міжнародних правових актах закріплюється положення про обов'язкову передачу необхідних матеріальних ресурсів при делегуванні державно-владних повноважень органам місцевого самоврядування. Так, делегування державних повноважень в Італії передбачає обов'язкову передачу фінансових засобів, а в необхідних випадках – персоналу або майна всім територіальним установам даного рівня або їх асоціаціям. При делегуванні повноважень попередньо проводяться консультації з представниками провінцій і комун [7, с. 49].

На вітчизняних теренах фінансове забезпечення виконання органами місцевого самоврядування делегованих повноважень є однією з головних проблем. Стаття 143 Конституції України гарантує, що держава фінансує

здійснення наданих повноважень органам місцевого самоврядування у повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України або шляхом віднесення до місцевого бюджету у встановленому законом порядку окремих загальнодержавних податків, передає органам місцевого самоврядування відповідні об'єкти державної власності. Але при цьому Кабінет Міністрів України опиняється у складній ситуації, коли, по-перше, слід дотриматись раціонального співвідношення у розподілі та якості громадських послуг; по-друге, виникають суттєві розбіжності у фінансових можливостях місцевих рад, а відповідно й здатності забезпечувати такі послуги [22, с. 161].

Отже, на думку багатьох дослідників, на законодавчому рівні необхідно передбачити право органів місцевого самоврядування відмовитися від виконання окремих делегованих органами виконавчої влади повноважень, якщо вони не будуть належним чином профінансовані [16, с. 182]. З огляду на це делеговані повноваження можуть розглядатися як реальні, так і потенційні. Реальні вони тоді, коли будуть фактично здійснюватися, тобто тоді, коли будуть забезпечені відповідними фінансовими, матеріально-технічними ресурсами. Потенційними вони будуть за умови відсутності таких ресурсів, хоча і надані відповідними органами за законом чи договором [13, с. 18].

Державні делеговані органам місцевого самоврядування повноваження і в Україні, і в країнах Європи розглядаються як такі, що зберігають свою державно-правову природу. Органи державної влади контролюють як виконання переданих повноважень, так і використання переданих засобів і ресурсів, наділяються правом давати вказівки з приводу реалізації таких повноважень. Наприклад, в унітарних державах (Франція, Італія) урядовий нагляд здійснюється центральними органами виконавчої влади (міністерством внутрішніх справ). Певні наглядові функції відносно муніципалітетів виконують й інші міністерства і центральні відомства, в першу чергу міністерство фінансів. У федеративних державах спостереження за діяльністю муніципалітетів віднесене до відання, як правило, урядів суб'єктів федерації (урядовий апарат земель у ФРН). Разом із тим федеральні уряди нерідко в обхід

конституційних положень впливають на діяльність місцевої влади, пускаючи в хід різні програми фінансової допомоги муніципалітетам, яку надають при умові виконання покладених на них повноважень [4]. Безпосередній контроль держави за діяльністю органів місцевого самоврядування, забезпечення взаємодії з ними покладається на представників держави на місцях.

У країнах-членах ЄС розрізняються форми державного нагляду. У ФРН, наприклад, у сфері власних повноважень громад він має винятково правовий характер, а у сфері переданих державою комунам повноважень поряд з цим також і галузевий характер – за способом виконання і фінансування завдань [15]. Для української моделі місцевого самоврядування варто визнати можливим застосування саме такого досвіду контролю за реалізацією делегованих повноважень.

На питання взаємодії місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування важливий вплив спричиняє специфіка адміністративно-територіального устрою країн-членів Європейського Союзу. Залежно від нього держави будують триланкові (Італія), чотириланкові (ФРН), п'ятиланкові (Франція) системи муніципального управління [14, с. 89]. В Україні використовується трирівнева структура управління (область, район, населений пункт). Але це не сприяє вирішенню конфліктів між органами держави та органами територіальних громад, а навпаки, поглиблює їх. Досить вдалим, на наш погляд, був би розподіл компетенції за видом органу. Так, лише представницький орган влади на місцевому рівні може приймати рішення з основних питань місцевого життя, забезпечувати управління фінансами місцевої громади.

Законодавство європейських країн закріплює відповідальність органів місцевого самоврядування перед державою за невиконання або неналежне виконання делегованих державних повноважень в межах наданих ресурсів. Н. С. Тимофєєв відмічає, що в Німеччині державні завдання доручаються не громаді, а її певним органам, що будуть нести відповідальність у випадку невиконання або неналежного виконання переданих повноважень [19, с. 59].

В Україні на даний час немає жодного посилання на відповідальність органів місцевого самоврядування за невиконання делегованих повноважень: у разі виявлення невідповідності акта органу місцевого самоврядування, прийнятого з питань здійснення делегованих повноважень органів виконавчої влади, законодавству України муніципальний орган лише оповіщається про невідповідність акта; у разі неподання органами місцевого самоврядування відповідним органам контролю інформації про виконання окремих делегованих повноважень не передбачено жодних мір відповідальності.

Впровадження найкращого досвіду європейських країн у сфері делегування повноважень можливо виключно у правовий спосіб. З цією метою пропонуються наступні заходи: по-перше, внесення змін до чинних законів України, зокрема до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про місцеві державні адміністрації»; по-друге, прийняття окремого закону, присвяченого делегуванню повноважень (розширений варіант такого закону має передбачати, за задумом його авторів, комплексне вирішення в одному правовому акті всіх питань, пов'язаних зі здійсненням делегованих повноважень на різних рівнях публічної влади, тоді як звужений варіант розглядає лише делегування повноважень органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування); по-третє, кодифікацію законодавства про місцеве самоврядування та усунення наявних у ньому суперечностей і прогалин, зокрема щодо делегованих повноважень, шляхом ухвалення одного комплексного законодавчого акта [12, с. 55].

На нашу думку, необхідно доповнити законодавство України такими загальноприйнятими європейськими положеннями:

1) делегування повноважень має базуватися на вільному волевиявленні обох суб'єктів делегування (делегуючого та делегованого), а також на взаємодії між представницьким та виконавчим органом місцевого самоврядування;

2) делегування повноважень повинно супроводжуватися укладенням адміністративного договору;

3) делегування повноважень має обов'язково супроводжуватися

передачею фінансових та/або матеріальних ресурсів для забезпечення належної реалізації суб'єктом делегованих йому повноважень – необхідно чітко визначити у Бюджетному кодексі України порядок фінансування делегованих повноважень;

4) делегований суб'єкт несе юридичну відповідальність за невиконання або неналежне виконання делегованих повноважень;

5) контроль за виконанням делегованих повноважень здійснюється у правових формах спеціально уповноваженим органом державної влади.

Це сприятиме формуванню необхідного підґрунтя для оптимізації взаємодії органів місцевого самоврядування і органів виконавчої влади, запобіганню компетенційних конфліктів між ними, підвищенню ефективності муніципальної влади та імплементації європейських стандартів та кращого досвіду держав ЄС у сфері делегування повноважень.

Список літератури:

1. Конституція України 2004 р. – Х. : ТОВ «Одісей», 2008. – 48 с.
2. Європейська хартія місцевого самоврядування від 15.10.1985 р. // Віче. – 1993. – № 6. – С. 33–39.
3. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1997. – № 24.
4. Административное право зарубежных стран : учеб. / под ред. А. Н. Козырина и М. А. Шатиной. – М. : Спартак, 2003. – С. 70-72
5. Бориславська О. Способи конституційно-правового регулювання повноважень органів місцевого самоврядування: порівняльно-правовий аспект / О. Бориславська // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. – Л. : ЛДУ, 2005. – С. 104-105.
6. Васильєва В. Повноваження як видоутворюючий критерій посередницьких зобов'язань / В. Васильєва // Вісник Академії правових наук України. – № 1 (40). – Х. : Право, 2005. – С. 89–97.
7. Васильева Т. А. Реформы местного самоуправления в Италии // Реформы местного управления в странах Западной Европы : сб. статей и обзоров. – М. : Инион РАН, 1993. – 128 с.
8. Глигич-Золотарева М. В. Международный опыт федеративной демократии / М. В. Глигич-Золотарева // Аналит. Вести. Совета Федерации ФС РФ. – 2003. – № 23 (216).
9. Евдокимов В. Б. Муниципальные органы власти зарубежных стран / В. Б. Евдокимов. – М. : Спарк, 2001. – С. 121.
10. Жилінкова І. В. Сфери компетенції органів місцевого самоврядування досвід країн Західної та Центральної Європи / О. О. Красевич, І. В. Жилінкова // Державне будівництво та місцеве самоврядування. – Вип.4. – Х. : Право, 2002. – С. 34–44.
11. Ильин И. А. О государственной форме / И. А. Ильин // Наши задачи: ист. судьба и будущее России. – М., 1992. – Т. 1. – С. 47.
12. Комашко М. Делегування повноважень у сфері здійснення місцевого самоврядування: законодавчі аспекти / М. Комашко // Підприємництво, господарство і право. – 2001. – № 12. – С. 53–55.

13. Крупчан О. Формування компетенції місцевих органів публічної влади шляхом делегування повноважень / О. Крупчан // Юридична Україна. – 2013. – № 7. – С. 14–19.

14. Лялюк О. Ю. Проблеми розмежування повноважень у системі місцевого самоврядування країн Європейського Союзу / О. Ю. Лялюк // АПН України, НЮАУ імені Ярослава Мудрого, 2008. – С. 88–90.

15. Мишин А. А. Конституционное (государственное) право зарубежных стран : учеб. / А. А. Мишин. – М. : ЗАО «Юридический Дом «Юстицинформ», 2002. – С. 386–387.

16. Онупрієнко А. М. Делегування державних повноважень місцевим органам влади: проблеми та перспективи / А. М. Онупрієнко // Державне будівництво та місцеве самоврядування. – Вип. 12. – Х. : Право, 2006. – С. 179–188.

17. Онупрієнко А. М. Делегування державних повноважень місцевим органам влади: світовий досвід / А. М. Онупрієнко // Проблеми законності. – Вип. 102. – Х. : НЮАУ імені Я. Мудрого, 2009. – С. 28–35.

18. Сковиков А. К. Взаимодействие государства с органами местного самоуправления в европейских странах / А. К. Сковиков // Проблеми реформування місцевого самоврядування України в контексті наближення до європейських стандартів – Х., 2009.

19. Тимофеев Н. С. Коммунальное право ФРГ / Н. С. Тимофеев. – М. : Изд-во МГУ, 1982. – 137 с.

20. Французская республика: Конституция и законодательные акты. – М. : Прогресс, 1989. – 448 с.

21. Черкасов А. И. Сравнительное местное управление: теория и практика / А. И. Черкасов. – М. : Изд. гр. «Форум-Инфра-М», 1998. – 160 с.

22. Шарий В. Місцеве самоврядування в Україні як механізм реалізації делегованих повноважень / В. Шарий // Вісник Нац. акад. держ. управління при Президенті України. – 2009. – № 4. – С. 156–166.

Новак А. А. Сравнительно-правовой анализ делегирования полномочий органов исполнительной власти органам местного самоуправления в Украине и странах-членах ЕС.

Рассмотрены некоторые аспекты взаимодействий органов исполнительной власти и органов местного самоуправления в контексте европейского и украинского опыта. Проанализирован механизм организации, исполнения и контроля полномочий органов государственной власти делегированных органам местного самоуправления в странах-членах ЕС. Разработаны предложения, которые касаются внедрения лучших практик в сферу муниципального строительства в Украине.

Ключевые слова: делегированные полномочия, органы исполнительной власти, органы местного самоуправления, сравнительно-правовой анализ, полномочия в странах-членах ЕС.

Novak A. O. Juridical comparative analysis of delegating of authority of bodies of executive power to bodies of local self-government in Ukraine and countries-members of the EU.

In the article there are considered certain aspects of interaction of bodies of executive power and bodies of local self-government in the context of European and Ukrainian practices. Mechanisms of organization, realization and control of authority of bodies of state power, which is delegated to the bodies of local self-government in the countries-members of the EU, are analyzed. There have been developed proposals concerning adoption of better practices in the sphere of municipal management in Ukraine.

Key words: delegated authority, bodies of state power, bodies of local self-government, juridical comparative analysis, authorities in the countries-members of the EU.

Розширена анотація

статті Новак Анни Олександрівни на тему: «Порівняльно-правовий аналіз делегування повноважень органів виконавчої влади органам місцевого самоврядування в Україні та країнах-членах ЄС».

Novak A.A., post graduate student of department of State Construction, Yaroslav Mudryi National Law University, Kharkov

An extended abstract of paper on the subject of:

«Juridical comparative analysis of delegating of authority of bodies of executive power to bodies of local self-government in Ukraine and countries-members of the EU »

Problem setting: Development of up-to-date constitutional and legal model of the institute of local self-governance in Ukraine is accompanied by a significant number of problems, related to delegating of state authority to bodies of local self-government. For proper resolution of these problems, it is appropriate to learn about how similar issues were solved in other countries.

Recent research and publications analysis: Certain aspects of interaction of bodies of state and local self-government authorities, problems of delegating of state authority to local governments in the context of world and Ukrainian practice have been reflected in scientific developments of O.V. Batanov, V.I.Bordeniuk, Y.V. Deliiia, A.R. Krusian and others.

Paper objective: analysis of practices of countries-EU members concerning the grounds and order of delegating of specific authority of state power to bodies of local self-government, organization of its realization and control of its implementation, development of proposals of adoption of better practices in the sphere of municipal management in Ukraine.

Paper main body: In political and legal practice of European countries there are used different methods of interaction of bodies of state power and local governments, specifics of which is conditioned first of all by one or another system of local management.

State governance authority delegated to the bodies of local self-government in Ukraine and European countries is considered as such, that preserves its state and legal character. (But delegation of authority serves the goal of decentralization of public power, making mechanism of providing of public services more available to citizens and increase of efficiency of municipal management.)

Legislation of European countries provides for maximal separation of areas of responsibility of bodies of state executive authority and bodies of local self-government. Local bodies of state governance, which names vary depending on a country, have authority mainly within the framework of the questions, which belong to the sphere of competence of the state.

Bodies of state power control both implementation of the delegated authority and use of the forwarded means and resources, they are vested the right to give instructions concerning realization of the authority.

Conclusion of the research: Adoption of the best practices of European countries in the sphere of delegating of authority is possible exclusively through legal methods. To reach this objective the following steps are suggested: first, adopting amendments to the laws in force of Ukraine, in particular to the laws of Ukraine “About Local Self-Governance In Ukraine” and “About Local State Administrations”; second, passing the law specifically dealing with delegating of authority; third, codification of the legislation concerning local self-governance and elimination of its contradictions and gaps.

This will contribute to development of the necessary grounds for optimization of interaction of bodies of local self-government and bodies of state authority, prevention of conflict of competences between them, increase of efficiency of municipal management and implementation of European standards and better practices of the EU states in the sphere of delegating of authority.